Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0420U101419

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 03-10-2020

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гавриленко Любов Миколаївна

2. Gavrylenko Lyubov Mykolayivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 03.00.21

Назва наукової спеціальності: Мікологія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 28-09-2020

Спеціальність за освітою: Ботаніка

Місце роботи здобувача: Херсонський державний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125609

Місцезнаходження: вулиця Університетська, 27, м. Херсон, Херсонська обл., 73003, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.211.01

Повне найменування юридичної особи: Інститут ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України

Код за ЄДРПОУ: 05417199

Місцезнаходження: вул. Терещенківська, 2, м. Київ, Київська обл., 01004, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Херсонський державний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125609

Місцезнаходження: вулиця Університетська, 27, м. Херсон, Херсонська обл., 73003, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 34.29.15

Тема дисертації:

1. Лишайники яружно-балкових систем Нижнього Дніпра

2. Lichens of the Lower Dnipro valley and ravine systems

Реферат/анотація:

1. Дисертація присвячена дослідженню лишайників та ліхенофільних грибів ландшафтів Нижнього Дніпра. У роботі проаналізовано таксономічну структуру ліхенобіоти та ліхенофільної мікобіоти, її екологічні, ареологічні, фітокліматичні та созологічні особливості. Вперше проведено біотопічний розподіл. Ліхенобіота яружно-балкових систем Нижнього Дніпра складається з 255 видів 120 родів 41 родини 31 порядку 8 класів та 2 відділів, з яких 215 видів ліхенізованих грибів, 34 види ліхенофільних грибів та 6 видів ліхенофільних лишайників. Серед них Sphaerellothecium aculeatae описаний вперше для науки, 5 видів вперше були наведені для території України, 6 видів є новими для степової зони, 133 види (52% від загальної кількості видів) виявились новими для території досліджень. Вперше показано, що лишайники та ліхенофільні гриби яружно-балкових систем Нижнього Дніпра є складовими 11 біотопів. В результаті проведених досліджень на 12 існуючих об'єктах природно-заповідного фонду яружно-балкових систем Нижнього Дніпра виявлено 215 видів лишайників та ліхенофільних грибів, що репрезентують 84 % від всієї ліхенобіоти яружно-балкових систем Нижнього Дніпра. При створенні 20 нових об'єктів природно-заповідного фонду, які запроєктовані в

яружно-балкових системах Нижнього Дніпра, буде охоронятися усе виявлене різноманіття лишайників та ліхенофільних грибів на дослідженій території.

2. The dissertation addresses the studies in lichens and lichenicolous fungi of the Lower Dnipro landscapes. It was conducted the analysis of taxonomic structure of lichen flora and its ecological, areological, phytoclimatic and sozological characteristics. Habitats distribution was performed for the first time. Lichen biota and lichenicolous mycobiota of the Lower Dnipro valley and ravine systems consists of 255 species, 120 genera, 41 families, 31 orders, 8 classes and 2 phyllum. Among them 215 species are lichenized fungi, 34 species are lichencolous fungi and 6 species are lichenscolous lichens. Among them 133 (52%) species are new in the research territory: Sphaerellothecium aculeatae was first identified, six species first appeared in the steppe zone, five species were first time reported in Ukraine. Four ecological groups determined by substrate pH were identified in lichen biobiota of the Lower Dnipro valley and ravine landscapes. The basophils (116 species or 45.6%) prevailed. It is related to the predominance of limestone outcrops and carbonate soils. There are three ecological groups divided by wetland habitats. Xerophyles (121 species or 47.4%) are predominant because of the arid conditions of the study area. There are three groups determined according to the regime of illumination among which the vast majority are helioscyophytes (125 species, 49.0%). This is due to both the open landscapes and the transformed landscapes covered with anthropogenic deciduous forests, where the part of epiphytic lichen is protected by deciduous trees. There are also six ecological groups according to the substrate type. Among them groups of epilites (115 species, 45.0%) and epiphytes (58 species or 22.7%) are predominant that is associated with the distribution of the silica-carbonate rock outcrops and artificial forest plantations in the Lower Dnipro landscape. Arealogical analysis of lichen biota of the Lower Dnipro valley and ravine systems revealed the presence of a small number of species with habitats of Pontic type (6 species, 2.4%). It indicates the insignificant role of autochthonous processes in this territory. A significant proportion of species with areas of Holarctic (97 species, 38.0%), Cosmopolitan (84 species, 33.0%), Eurasian (21 species, 8.2%) and European (24 species, 9.4%) types indicates the mainly migratory nature of their forming. Analysis of the phytocenotic structure showed a predominance of the moderately xerophytic element (102 species, 40.0%) which is completely in keeping with the lichen biota forming in the Lower Dnipro, the south part of Holarctic temperate zone. The same amount of moderately mesophytic element (101 species or 39.6%) is connected with the favorable microclimatic conditions and humid air associated with artificial forest plantations. The specific characteriistics of the Lower Dnipro lichen biota is the existance of a Mediterranean xerophytic element (27 species, 10.6%) and a continental xerophytic element (25 species, 9.8%) related to the partial forming of shaded limestone landscapes under the influence of the Mediterranean climate and the forming of semi-desert landscapes under the influence of continental climate. Lichens and lichenicolous fungi in the Lower Dnipro valley and ravine landscapes are the components of 11 habitats. Lichen biota and lichenicolous mycobiota of limestone rocks in the plain regions contains the highest number of lichens and lichenicolous fungi (104 species, 40.8%), fewer species present lichen biota and lichenicolous mycobiota habitats of petrophytic steppes on carbonate substrates (63species, 24,8%). Lists of lichens and lichenicolous fungi consist of 59 species (23.1%) in artificial forests habitats, 47 species (18.4%) in silicate rocks of the Ukrainian crystalline shield, 38 species (15.0%) in floodplain forests, 28 species (11.0%) in settlement and technotops as well as in bushes and semi-desert steppe habitats, 18 species (7.0%) in true steppes, 10 species (4.0%) in petrophytic steppes at silicate substrates. As a result, we identified 215 species of lichens and lichenicolous fungi representing 84% of the total lichenobiota in the Lower Dnipro valley and ravine systems in the area of 12 nature reserves of the Lower Dnipro valley and ravine landscapes. The newly created “Nyzhnodniprovsky” National Nature Park (106 species) and “Kamianska Sich” National Nature Park (96 species) make a significant contribution to the conservation of lichen and lichenicolous fungi diversity. Species composition data on lichens and lichenicolous fungi of the Lower Dnieper landscapes is recorded in “Litopys Pryrody” of the National Nature Park “Nyzhnodniprovsky”. All revealed diversity of lichens and lichenicolous fungi in the Lower Dnipro landscapes will be protected after creation of 20 new objects of the nature reserve fund. Four species of lichens listed in the Red Book of Ukraine (7.7% of all lichens of the Red Book of Ukraine).

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ходосовцев Олександр Євгенович
2. Khodosovtsev Oleksandr Ye.

Кваліфікація: д. б. н., 03.00.21

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кондратюк Сергій Якович
2. Kondratyuk Sergiy Yakovych

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.05, 03.00.21

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Громакова Алла Борисівна

2. Gromakova Alla B.

Кваліфікація: к.б.н., 03.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Дідух Яків Петрович

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні Дідух Яків Петрович

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності Юрченко Т.А.